

Egenkontrollprogram för folköl- och tobaksförsäljning

Information

Samtliga butiker och försäljningsställen som säljer folköl och tobaksvaror skall enligt alkohollagen 5 kap 6 § och tobakslagen 12c § ha ett egenkontrollprogram.

Syftet är att skapa goda rutiner vid försäljning och på så vis göra det enklare att följa reglerna.

Egenkontrollprogrammet består av ett antal frågeställningar som skall besvaras och sedan skrivas under.

Att inte ha ett fungerande egenkontrollprogram kan enligt alkohollagen utgöra grund för försäljningsförbud eller varning samt enligt tobakslagen leda till förbud eller föreläggande med vite.

Butiksägare/försäljningsansvarig skall se till att all personal känner till försäljningsregler och verksamhetens rutiner.

Personalen bör informeras löpande under året.

För en ensamföretagare gäller att själv hålla sig informerad samt att hålla eventuell extrapersonal underrättad om försäljningsreglerna.

Med tobaksvara avses cigaretter, cigariller, cigarrer, rulltobak, piptobak, snus, vattenpipstobak, portionstobak m.m.

Folköl har en alkoholhalt som överstiger 2.25 % men inte 3.5 volymprocent.

Dokumentet är upplagt så att det inleds med de försäljningsregler som gäller för folköl och tobaksvaror.

Därefter kommer frågeställningarna i egenkontrollprogrammet som skall skrivas under. Avslutningsvis finns listan där de anställdas namn skall fyllas i samt när de blev informerade om gällande regler och rutiner.

Försäljningsregler

Dessa försäljningsregler är hämtade ur alkohollagen (1994:1738) och tobakslagen (1993:581)

- Folköl eller tobaksvaror får inte säljas till någon som inte fyllt 18 år.
- Den som säljer folköl eller tobaksvaror är skyldig att försäkra sig om att köparen fyllt 18 år. Om det finns tveksamhet om köparens ålder skall legitimation begäras. En rekommendation är att alltid begära legitimation om kunden ser ut att vara under 25 år. Om kunden inte kan visa upp giltig legitimation skall försäljning nekas.
- Folköl eller tobaksvaror får inte säljas eller lämnas ut om man misstänker att den kommer att lämnas över till en person under 18 år, (s.k. langning).
- Det skall finnas en tydlig och klart synlig skylt/dekal med information om åldersgränsen i anslutning till kassan.
- Folköl får inte säljas till eller serveras till någon som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.
- Alkoholdrycker som inte får säljas i en butiklokal får heller inte förvaras i sådan lokal eller tillhörande utrymmen.
- Alla tobaksvaror skall ha varningstexter och cigarettpaket skall dessutom ha innehållsdeklaration. Det är förenat med straffansvar att sälja oriktigt märkta tobaksvaror, t. ex. cigarettpaket med utländska varningstexter.
- Det är inte tillåtet att sälja lösa cigaretter eller i förpackningar om färre än 19 stycken.
- Marknadsföring av folköl och tobaksvaror får ej vara påträngande, uppsökande eller uppmana till bruk. Marknadsföring av tobaksvaror i form av reklamskyltar etc. är förbjudet på butikens utsida och i skyltfönster.
- Egenkontrollsprogrammet skall finnas tillgängligt i försäljningslokalen så att det kan visas upp vid tillsynsbesök från kommunen eller polismyndigheten.

Egenkontrollsprogram

Försäljningsställe _____

Butiksägare/försäljningsansvarig _____

Antal anställda _____

1. Hur ofta och på vilket sätt informeras de anställda om åldersgränsen på 18 år vid försäljning av folköl och tobaksvaror?

---

2. Hur ofta och på vilket sätt kontrolleras att de anställda inte säljer till personer under 18 år?

---

3. Finns det någon situation eller tid på dygnet när det blir svårare att följa reglerna för försäljning?

Vad gör ni för att underlätta ert arbete vid sådana tillfällen?

---

4. Vad gör ni för vara säkra på att ingen under 18 år får köpa folköl eller tobaksvaror?

---

5. Vad gör ni om ni misstänker att den folköl eller tobaksvara ni säljer kommer att lämnas över till någon som är under 18 år?

---

6. Hur informerar ni kunderna om att det är 18-årsgräns för köp av folköl och tobaksvaror? Var har ni satt upp dekaler/skyltar om åldersgränsen?

---

7. Vad gör ni om någon som vill handla folköl är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel?

Datum för upprättande av egenkontrollprogrammet Underskrift av butiksägare/försäljningsansvarig

